

A
N
A
ČAVIĆ

Ko je bil nazadnje z mano ... me je ugriznil.

Guba na gubo kože si,
nadvse banalna žival,
ena mnogih,
a vendar drugačna ...

Toda tvoje skrivnosti ne izdam.
Tako.
Vidiš?

Potovala sem sama,
celo večnost,
ves čas,
hrepeneč.

Globoko v zmedenih sanjah
sem poiskala ga in ugotovila,
da bila sem vedno dva koraka zadaj,
tih otrok noči.

Iz cvetja in perja sem ga izoblikovala
in o njem vremenu pripovedovala,
bližajoči se nevihti,

vselej sprašujoč se,
zakaj bila sva razklana
in v samotno tavanje spehana.

Čeprav nama usoda ni prekrizala poti,
nisva našla, kar se izgubilo ni.

Požrla bom besede,
nič živi duši črhnila:
samo naj k meni vrne se
le za en trenutek še.

Po vekih si prišel,
ubežnik iz kozmične drame,
iz regate zvezd v stiski,
podoben krotilec kač –
jezen in nemiren.

Prišel si,
išoč varen pristan,
kraj, ki ti počitek dovoli.
Po vekih.
No, kar izvoli.

Ana Čavić: umetnost ohranjanja niti

YASMÍN MARTÍN VODOPIVEC

Pripovedovanje zgodb je praksa, stara kot človeštvo, in razkriva, da so zgodbe bistveni del nas samih. Zgodbe pripovedujemo, da bi svet osmislili, delili izkušnje in, navsezadnje, razumeli, kdo smo. Sposobni smo se spomniti pesmi, ki smo jo prepevali kot otroci, filma, ki smo ga videli pred mnogimi leti, ali celo anekdote, ki smo jo slišali na pogrebu. Zgodbe ostanejo v našem spominu, prehajajo skozi življenjska obdobja in nas celo preživijo.

Naj bo papir ali blago, razvili smo nešteto načinov, kako neko snov spremeniti v zgodbo. Pišemo, rišemo, izrezujemo, tkemo, se oblačimo in ustvarjamo predmete, da bi ohranili tisto, česar ne želimo pozabiti, in posredovali tisto, kar želimo deliti. V delih Ane Čavić pripovedovanje pridobi formo večplastnega ustvarjanja; njene zgodbe se ne prenašajo le z besedo, temveč se tudi materializirajo, preoblikujejo in si utirajo pot skozi druge pripovedne načine.

Razstava *Nit brez konca* nas vabi, da vstopimo v poetični in vizualni svet, ki ga je Ana Čavić postopoma ustvarjala in izpopolnjevala v zadnjem desetletju. Delo, ki je zasnovano kot nenehno razvijajoči se cikel performativnih pripovedi, oživlja lastno mitologijo, s katero umetnica gradi zgodbo o čarobnosti neprestanega iskanja, ki je življenje samo.

Umetnica je na podlagi dveh arhetipskih likov – ženske in antropomorfnega lisjaka – ustvarila samosvoj pripovedni univerzum, ki ga navdihujejo različne tradicije in kulture in tvori simbolno

konstelacijo, ki se razprostira skozi osem doslej zasnovanih dejanj. V tem svetu je *niti* tudi vodilo: slediti niti pomeni potovati skozi čas, povezovati fragmente, obnavljati pozabljeno in pustiti možnost za nadaljevanje. Kajti pripovedovanje zgodb je morda v prvi vrsti način, kako ne izgubiti niti.

Ana Čavić izhaja iz tradicije *cantastorie* – potujoči pripovedovalec za boljšo ponazoritev zgodbe pripoveduje s pomočjo podob, predmetov ali kretenj – in nastopi kot posrednica med pripovedjo in našim spominom. Njeno delo se razvija v zaporedju prehodov: od pesniške pripovedi k podobi, od podobe k predmetu, od predmeta h kretnji in od kretnje k performansu, ter se nazadnje sklene v izkušnji tistega, ki delo opazuje in se odloči, da se bo prepustil njegovemu nagovoru. In prav v tem srečanju delo oživi in pridobi svoj pomen.

Umetniško prakso Ane Čavić zaznamujeta krhkost uporabljenih materialov – papirja, gline, volne, niti – ter vizualno bogastvo njene pripovedne razsežnosti. Iz njenega prepleta vznikne ozračje, v katerem se otipljivo srečuje z imaginarnim, vsak element pripovedi pa postane nosilec simbolnih pomenov. V izhodišču njenih del je pesniška zasnova, ki se nato razvija in oblikuje v performativnem jeziku. Intonacija, ritem, tišina, mimika, kretnje, gibanje, prisotnost izvajalca, prostor in nazadnje tudi odziv občinstva soustvarjajo skupno izkušnjo. Zgodba postane prizor: predmeti pridobijo simbolno vrednost, dejanja artikulirajo pripoved, prostor in čas pa vzpostavljata izkustveni okvir. Uprizoritev

ni pomensko zaključena enota, temveč pomene dosledno preusmerja k namigom, prispodobam in tistemu, kar ostaja odprto za interpretacijo.

Avtorica si je mitopoetično pripoved zamislila kot projekt, ki se nenehno razvija, zato ni nekaj statičnega ali zaključenega. Spreminja se od enega dejanja do drugega, saj vanjo vstopajo novi elementi, ki ustvarjajo nove pomene. In natanko te preobrazbe so njena stalnica: zgodba se ohranja kot živa oblika, saj vedno najde nove načine ubeseditve.

Vsa dejanja iz cikla *Nit brez konca* so na razstavi predstavljena s pripovednimi pripomočki, ki jih je umetnica ustvarila za uprizoritev vsakega od njih. Kot nekakšni magični atributi ti predmeti niso zgolj pomožni elementi zgodbe, ampak so dejavni členi njenega izoblikovanja. V *Niti brez konca* vsak od njih odstira izrazne možnosti lastne materialnosti: papir ohranja, keramika utrjuje, pahljača razpira, papirnati izrezki razkrivajo, tapiserija prepleta, preproga vzpostavlja ozemlje in oblačilo tke zgodbo v telo. Torej nikakor niso izolirani elementi, temveč so gradniki pripovedi. Obenem nas opominjajo na bistveno vlogo materialov pri snovanju pripovedi, ki smo jih razvili, da bi ohranili, prenesli in naredili vidno tisto, kar si želimo zapomniti, deliti z drugimi ali si le zamišljati.

Ana Čavić v svojem izrazito intimnem in osebnem univerzumu razvija jezik tako, da se razmerje med označevalci in označenci postopoma razkriva v njenih delih. Bivališče – naj bo to gozd, ladja ali otok –, potovanje in romanje, odkrivanje

drugih kozmologij ali različni načini geografskega prikazovanja sveta so prepoznavne podobe, ki lahko povezujejo različne imaginarije. Simboli, kot so portal, lestev, puščica in kelih, niso zgolj elementi posamezne pripovedi; spomnijo nas na splošne izkušnje prehoda, preobrazbe, gibanja, usode in iskanja. S prepletanjem motivov in pripovednih struktur, prisotnih v različnih tradicijah in kulturah, umetnica odpira prostor za kolektivno interpretacijo, v katerem je mogoče na podlagi subjektivne izkušnje o zgodbah ponovno premisliti, jih preoblikovati in jim pripisati nove pomene.

Odnos med človekom in živaljo uvaža še eno od temeljnih mitoloških struktur umetniškega dela. Ženska in lisjak, ki sta sprva predstavljena kot domnevno nasprotujoča si lika, sta v resnici dva alter ega, dve manifestaciji iste identitete, ki prebivata na meji med resničnostjo in domišljijo. Njuni poti se prepletata, dokler ne razkrijeta, da ju povezuje prav tisto, kar ju je na začetku na videz ločevalo.

Vsako dejanje iz cikla *Nit brez konca* omogoči novo razlago domišljjskega obzorja, ki ga je ustvarila Ana Čavić, ter hkrati ohranja nit, ki dejanja povezuje. Zvesto ustnemu izročilu je vsak konec tudi premor: zgodba se lahko ponovno pripoveduje in spreminja z vsakim glasom, s čimer presega tistega, ki jo pripoveduje. Morda je prav v tem moč niti: v njeni sposobnosti, da prehaja med različnimi materiali, kulturami in obdobji, povezuje fragmente ter omogoča, da se razlike srečajo in v skupni izkušnji pridobijo nove pomene.

V skladu z naravo umetniške prakse Ane Čavić je pričujoča razstava zasnovana kot začasno in dinamično okolje, ki spominja na zakulisje oddaljenega gledališča ali razdelke kovčka potujočega pripovedovalca. Razstava ne poskuša poustvariti zaprtega prizorišča; razkriva tako predmete in materiale, ki podpirajo pripoved, kot tudi različne glasove, znanja in načine razumevanja sveta, ki jo obujajo v življenje.

S pomočjo domišljije vstopamo v zgodbe drugih in se lahko prepoznamo tako v tistem, kar nam je skupno, kot v tistem, kar nas razlikuje. To je vaja v odprtosti, saj od nas zahteva pripravljenost, da podvomimo o lastnih prepričanjih. Če so nam zgodbe nekoč predvsem odpirale vrata v druge svetove, nam danes morda lahko pomagajo tudi drugače pogledati na resničnost, v kateri živimo, in se vprašati, katere zgodbe želimo ohraniti, katere moramo preoblikovati in katere bi si še želeli pripovedovati. Ne da bi izgubili nit.

Literatura

Paul Zumthor, *La medida del mundo. Representación del espacio en la Edad Media*, Cátedra, Madrid, 1994; https://www.scribd.com/document/364899505/Zumthor-Paul-La-Medida-Del-Mundo#google_vignette.

Razstava Nit brez konca je nastala v ustvarjalnem sozvočju med umetnico Ano Čavić, kustosinjo Yasmín Martín Vodopivec ter oblikovalci Davidom Tavčarjem, Anjo Delbello in Aljažem Veselom (AA).

Nit brez konca: opisi dejanj

ANA ČAVIĆ

Uvod

Nit brez konca je nenehno razvijajoča se zgodba, ki se razpleta kot neskončna nit in se je doslej odvila skozi osem dejanj. Mitopoetična zgodba o stvarjenju se vrti okoli dveh arhetipskih likov, ženske in antropomorfne lisjaka, in sledi razvoju njunega odnosa skozi brezmejni prostor in čas, *temo lepih oblik*, iz katere postopoma vznikne simbolno bogat svet zgodbe. Z vsakim naslednjim dejanjem gledalci izvejo več o likih in obenem odkrivajo obrise fantazijskega sveta, v katerem se odvija njuna pripoved o prepletenih usodah.

Razstava vabi k raziskovanju in odkrivanju. Ogledu lahko namenite toliko časa, kot vam ustreza. Predvidoma traja ogled vseh razstavljenih del 90 minut.

NIT BREZ KONCA

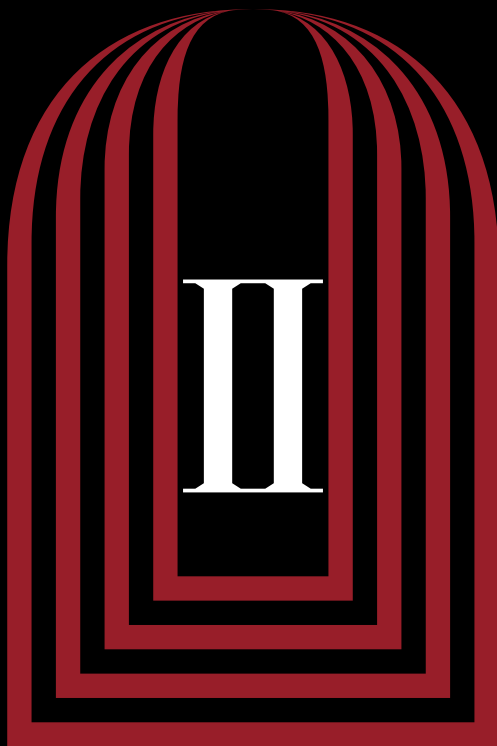
DEJANJE

Ko je bil nazadnje z mano, me je ugriznil.

Prvo dejanje predstavi dva lika: glavno junakinjo, žensko, in njenega mitičnega spremljevalca, antropomorfne lisjaka – animističnega duhovnega vodnika, ki je deloma resničen, deloma plod njene domišljije. Pripoveduje zgodbo o njunem prvem srečanju, ki se začne s tem, da lisjak ugrizne žensko, kar je sprožilni dogodek, ki zapečati njuno usodo. Na koncu ženska napove: *Tako sva stala pred svojo usodo, mirna, kakor v sanjah miruje dež.*

Ana Čavić, I. dejanje, 2017, risba na papirnem zvitku
(tuš in akril na papirju, 313,6 × 53,2 cm, detajl).
Foto: Jaka Babnik. Arhiv MGLC.

DEJANJE

Modri stekleni zvon spomina.

Drugo dejanje v zgodbo vpelje idejo časa in z njo tudi spomina. Lika se znajdetta sredi časovne razpoke, ko se je *nit časa razvezala*. Medtem ko se *opotekata v temi lepih oblik*, dezorientirana ne le v času, temveč tudi v prostoru, drug drugega izgubita izpred oči in njun spomin začne bledeti. Ženska, ki se nenadoma zave, da je izgubljena in sama, *iz cvetja in perja* izdelava lutko lisjaka in izreče urok, da bi ga priklicala. Razbesni se nevihta, med katero se ženska spremeni v nebo, kar lisjaku – nebesni entiteti – omogoči, da najde pot nazaj k njej. Potem ko *odvrže zverinjo kožo*, se lisjak začasno spremeni v človeka, in preden spet odide, ženski podari svoje srce, ki postane Severnica, *talisman proti pozabljenju* njenega srečanja.

Trajanje videa: 7 minut.

NIT BREZ KONCA

DEJANJE

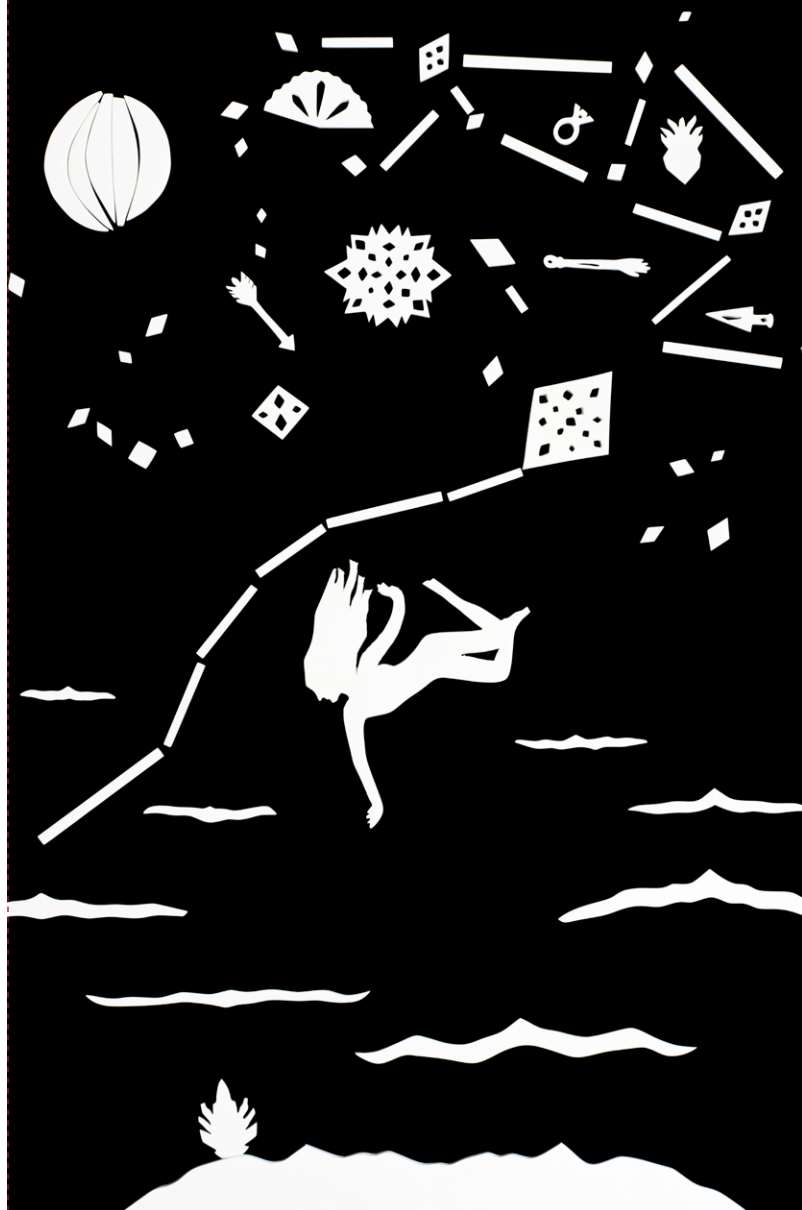
Po vekih.

Tretje dejanje v zgodbo vpelje gibanje in z njim tudi zagon. Ženska in lisjak hrepenita po ponovnem srečanju, toda njuna prizadevanja onemogoča usoda – vedno znova se zgrešita. Ob *neštetihi poznih nočeh* ženska zre v Severnico in čaka na vrnitev lisjaka, kar se tudi zgodi, a le v njenih sanjah. Ko se lisjak *po vekih* končno vrne, na njenem otoku najde začasno počivališče, *varen pristan*. Tam jo vsako noč neopazno obišče in ji pušča darila – pesmi, kadilo, velikega spreminjavčka. Ženska spozna, da so ti spominki le *dokaz, da nič ne traja večno*. Sprašujemo se, ali se bosta lika še kdaj srečala.

Trajanje videa: 20 minut.

NIT BREZ KONCA

Ana Čavić, III. dejanje, 2025, samosušeča glina
(ročno oblikovana, različne velikosti, detajli).
Foto: Jaka Babnik. Arhiv MGLC.

DEJANJE

Še posebej nemogoče izgubiti je stvar, ki je nikoli nisi imel.

Zgodba četrtega dejanja se odvija na začaranem otoku ženskega lika, ki je prepreden z vhodi v podzemne jame, ki varujejo skrivnosti njenega srca. Lisjak odkrije, da je njeno srce zakopano v tisti starodavni zemlji, in jo prosi, naj ga pelje do njega. Ženska mu odgovori: *Moje srce me zapustilo je davno tega*. In ga opozori:

*Pazi, kaj si želiš,
kajti srce,
veš,
se spreminja.*

Lisjak ne upošteva opozorila in kmalu podleže njenemu uroku. A dobesedno brezsrčna, iluzorna narava njunih srečanj, ki so deloma sanje, deloma spomini, ju prisili, da se umakneta v tišino.

Trajanje videa: 18 minut.

str. 24–25:
Ana Čavić, IV. dejanje, 2023, pahljači (digitalni tisk,
57 × 32 cm, detajl). Foto: Jaka Babnik. Arhiv MGLC.

DEJANJE

Skodelica spanja.

Zgodba petega dejanja se odvija od mraka do zore in traja dvanajst ur. Ženska pripravi obred, ki traja vso noč, da bi iz labirintskih globin jame na svojem otoku ponovno pridobila svoje davno izgubljeno srce. Pri vhodu v jamo popije *skodelico spanja*: napoj, ki ji vzbudi dvanajsturno sanjsko vizijo. Vsako polno uro naredi najprej en, potem dva, nato tri in nazadnje dvanajst korakov in se tako pomika vse globlje v jamo, ki na koncu vodi do *roba podzemlja*. Z lisjakom kot svojim duhovnim vodnikom prehaja skozi dvanajst portalov, ki razkrivajo osupljive vizije: obnovljene spomine in sanje njenega srca. Čeprav jo je očarala *zapeljiva mreža urokov*, ostane neomajna in se ob zori vrne s *ključem do tiste noči*, pomirjena v prepričanju, da lahko svoje srce in s tem tudi spomine in sanje ponovno pridobi, kadarkoli želi.

Trajanje zvočnega posnetka: 9 minut.

NIT BREZ KONCA

DEJANJE

Vreme v tem sanjarjenju.

Šesto dejanje ponazori čustveno pokrajino ženske, predstavljeno kot alegorijo štirih letnih časov v teku enega leta. Z nedavnim ponovnim odkritjem njenega srca se razcveti celoten spekter čustev, ki je položen na dejansko pokrajino sveta zgodbe. Ženska, ki še vedno hrepeni po ponovnem snidenju z lisjakom, v svoji osamljenosti tava po otoku in ga vidi, kot bi bilo prvič, v najmanjših, živih podrobnostih. Očarata jo njegova neskončna lepota in skrivnostnost, v cikličnih spremembah letnih časov pa vidi odsev svojih čustev. *Nekaj se je spremenilo*: ženska kmalu odkrije, da je za premeno letnih časov odgovoren lisjak in da vendarle ni povsem sama. Spozna, da je cikel sprememb tako neizbežen kot letni časi in tako nepredvidljiv kot vreme. Med letnimi časi pa obstajajo vrzeli, ki nas spominjajo na našo smrtnost. Opozarja: *Hodi počasi. Kajti med jesenjo/zimo se nahajajo odprta vrata smrti.*

Ana Čavić, VI. dejanje, 2026, vezenina (150 × 150 cm, detajl).
Foto: Jaka Babnik. Arhiv MGLC.

DEJANJE

Neodkrite dežele.

Sedmo dejanje razkriva najgloblje želje in strahove ženskega lika v obliki poetičnih fragmentov spominov in sanj. Ženska stke talisman, preprogo, ki popisuje njena usodna srečanja z lisjakom, *njenim nesrečnim dvojnikom*, in namiguje na njena resnična čustva do njega. Preproga upodablja njen otok kot kozmografski zemljevid, prikazan iz ptičje perspektive, in namiguje na neodkrite dežele onkraj njegovih robov.

Ko sledi svojim stopinjam, se spominja preteklih srečanj z lisjakom, *dragocenih trenutkov* ob njegovih prihodih ter njunih skrivalnic, ko sta se preganjala po otoških gozdovih, spomni pa se tudi dneva, *ko sva se izgubila in ni bilo nikogar, ki bi naju spomnil, zakaj sva prišla*. Najde nenavaden nabor predmetov: *večinoma uganke, večinoma nedolžne*.

Žensko premami čar *neodkritih dežel onkraj teh, avrične pesmi siren in pesmi bisernega hrepenenja*. Obenem je sumničava zaradi lisjakovih dolgih odsotnosti, njegove dejanske in metaforične oddaljenosti; sumi, da je lisjak kozmični zarotnik, in zamišlja si ga kot nebesnega pesnika, ki ga spremljajo *sleparske zvezde*.

DEJANJE

Tako da bomo videli ...

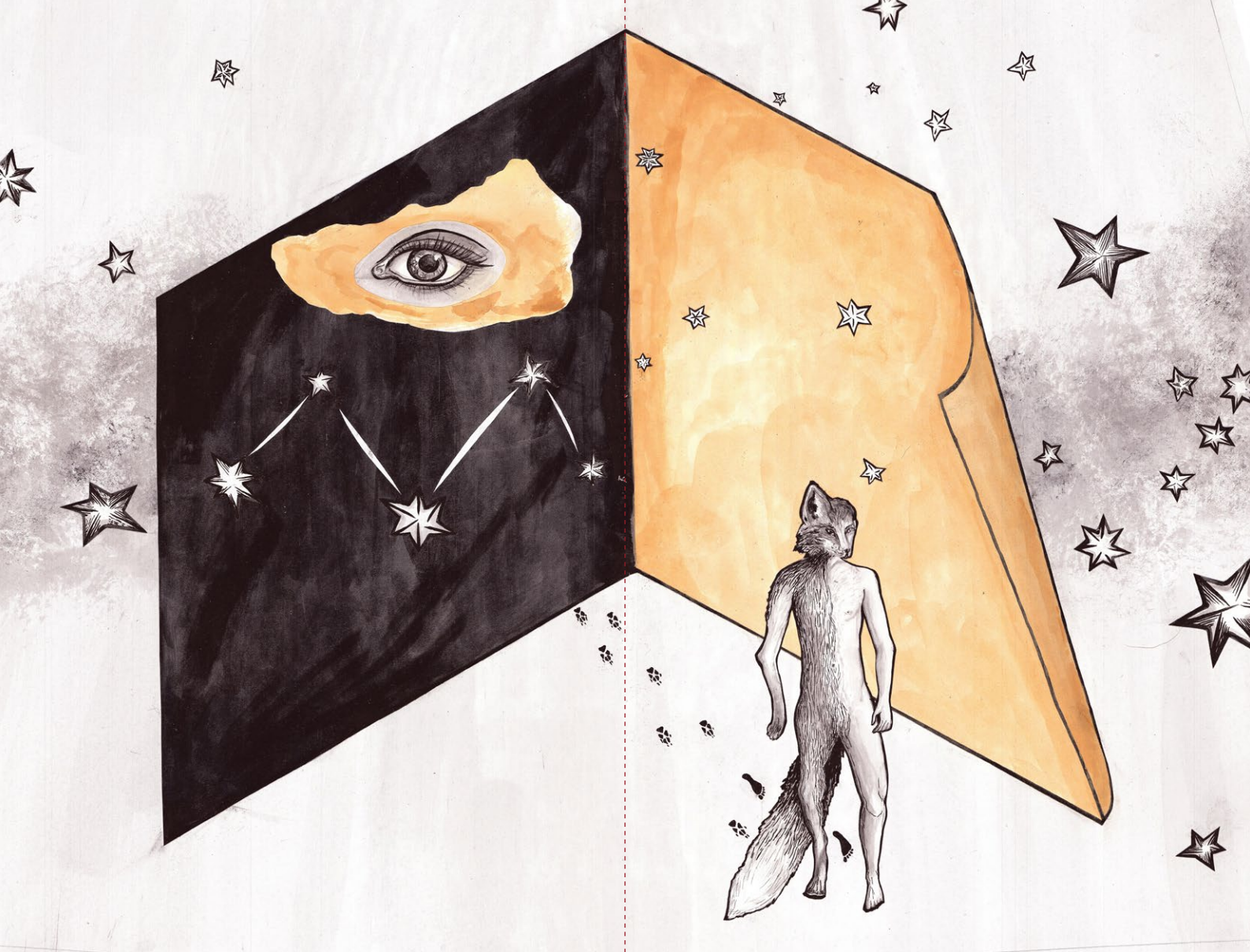
V osmem dejanju se ženska pojavi v dozdevnem zaodru kozmičnega gledališča. Razmišlja o svojem prvem srečanju z lisjakom in končno razume vlogo, ki jo je ves čas igrala usoda. Zaveda se, da njune usode ne more spremeniti, a je odločena vplivati na svojo in prosi lisjaka, naj sledi njenemu zgledu. Čeprav ve, da je oder pripravljen za to, da se njuna zgodba odvije, se odloči, da bo *čas zavrtela nazaj* na začetek, do obdobja, preden je spoznala lisjaka. Zanima jo, ali bo usoda posredovala in ju ponovno popeljala na isto pot.

Lisjak prispe na usodno točko časa in kraja njunega prvega srečanja, le da je ženska tokrat oborožena z vednostjo o prihodnjih dogodkih. Namigne, da čeprav sta njuni usodi prepleteni, lahko vendarle vplivata na vlogi, ki ju igrata, in uživata v presenečenjih, ki ju čakajo. Njuni vlogi sta se zamenjali: namesto da bi lisjak vodil njo, tokrat ona vodi lisjaka. Zgodba se konča v nadejajočem se tonu, saj ženska nestrpno pričakuje novo srečanje, novo poglavje v njuni zgodbi, ki se morda nikoli ne bo končala.

Trajanje videa: 12 minut.

str. 36–37:

Ana Čavić, VIII. dejanje, 2026, risba za pripovedovalski kostum (tuš in akril na papirju, detajl). Foto: Jaka Babnik. Arhiv MGLC.

Dela na razstavi

I. DEJANJE

Ana Čavić, I. dejanje, 2017, papirni zvitek (tuš in akril na papirju, 313,6 × 53,2 cm).

Ana Čavić, I. dejanje, 2026, portreti (risbi v tehniki kolaža, 40 × 50 cm).

II. DEJANJE

Ana Čavić, II. dejanje, 2019, mozaični zemljevid (12 risb, svinčnik na papirju, 29,6 × 19,5 cm).

Ana Čavić, II. dejanje, 2019, ptičje pero (22 × 5 cm).

Ana Čavić, II. dejanje, 2026, performans (video, 6'44").

Avtorica in performerka: Ana Čavić
Oblikovalec zvoka in programske opreme: Tychonas Michailidis

Video in zvočna produkcija:
Tomaž Šantl

Prevod: Maja Lovrenov

Produkcija: Mednarodni grafični likovni center

Podpora: SARDAM, mednarodni interdisciplinarni literarni festival

III. DEJANJE

Ana Čavić, III. dejanje, 2025, samosušeča glina (ročno oblikovana, različne velikosti).

Ana Čavić, III. dejanje, 2026, performans (video, 19'48").

Avtorica in performerka: Ana Čavić
Oblikovalec zvoka in programske opreme: Tychonas Michailidis

Video in zvočna produkcija:
Tomaž Šantl

Prevod: Maja Lovrenov

Produkcija: Mednarodni grafični likovni center

Podpora: Zavod Sektor, DUM društvo umetnikov

IV. DEJANJE

Ana Čavić, IV. dejanje, 2023, performans (video, 18'21").

Avtorica in performerka: Ana Čavić
Video in zvočna produkcija:
Tomaž Šantl

Prevod: Maja Lovrenov

Tehnična podpora: Žan Rantaša

Produksijska podpora:
Barbara Poček

Produkcija: Zavod Sektor

Koprodukcija: Gledališče Glej

Ana Čavić, IV. dejanje, 2023, 11 pahljač (digitalni tisk, 57 × 32 cm).

V. DEJANJE

Ana Čavić, V. dejanje, 2026, večmedijska instalacija (12 papirnatih izrezank, 29,5 × 16 cm; zvočni posnetek, 8'39").

Avtorica: Ana Čavić

Zvočni aranžma: Nino de Gleria
Sistemski arhitekt: Matic Šubej

Prevod: Maja Lovrenov

Produkcija: Mednarodni grafični likovni center

Ana Čavić, VIII. dejanje, 2026, pripovedovalski kostum (digitalni tisk na blago).

Oblikovanje kostuma: Nika Ravnik

Produkcija: Mednarodni grafični likovni center

Ana Čavić, VIII. dejanje, 2026, scenografski elementi (tuš na kartonu, laserski izrez).

Produkcija: Mednarodni grafični likovni center

VI. DEJANJE

Ana Čavić, VI. dejanje, 2026, vezenina (150 × 150 cm).

Produkcija: Mednarodni grafični likovni center

VII. DEJANJE

Ana Čavić, VII. dejanje, 2026, preproge (taft in vezenina, različne dimenzije).

Produkcija: Mednarodni grafični likovni center

VIII. DEJANJE

Ana Čavić, VIII. dejanje, 2026, performans (video, 12'27").

Avtorica in performerka: Ana Čavić

Video in zvočna produkcija:
Tomaž Šantl

Prevod: Maja Lovrenov

Produkcija: Mednarodni grafični likovni center

Ana Čavić, portret, 2026.
Foto: Jaka Babnik. Arhiv MGLC.

Ana Čavić (1979) je performativna pripovedovalka, vizualna umetnica, pesnica in raziskovalka zgodovinskih tradicij uprizoritvenega pripovedovanja zgodb. Od leta 2019 živi in dela v Ljubljani.

Njeno raznoliko večmedijsko umetniško prakso povezuje dolgotrajno raziskovanje pripovedovanja zgodb na presečišču vizualne in uprizoritvene umetnosti ter literature. Ustvarja gledališke pripovedovalske predstave ter dela na papirju, kolaže, papirnate izrezanke, risbe, keramiko, vezenine, preproge, izrezane pesmi, digitalne pesmi in knjige umetnika.

Med letoma 2001 in 2019 je pretežno živela in delala v Londonu. Leta 2008 je diplomirala iz likovne umetnosti na Sladovi šoli za lepe umetnosti (Univerzitetni kolidž London), nato pa začela delovati kot umetnica, performerka in pesnica ter kot članica umetniškega tandema Ladies of the Press. Njeno dolgoletno strokovno in umetniško raziskovanje pripovedovalske tradicije *cantastoria* je doseglo vrhunec z doktoratom iz umetnosti na Umetniški šoli Winchester (Univerza v Southamptonu), ki ga je zaključila leta 2024.

Skupinsko je razstavljala v Sloveniji in v mednarodnem prostoru: *6. mednarodni triennale keramike UNICUM 2026* (Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 2026); *Meje/Grenzen* (Kunstraum Pro Arte, Hallein, 2025); *Klimatska akcija*

kroz poeziju i fotografiju (Centar za promociju nauka, Beograd, 2025); *Proti toku časa*, U3 – Triennale sodobne umetnosti (Moderna galerija, Ljubljana, 2024); *Oči v skali*, EKO 9 – Triennale umetnost in okolje (Umetnostna galerija Maribor, Maribor, 2024; Budapest Galeria, Budimpešta, 2025); *A Sea of Myths* (Galerija Spot, Ured za fotografiju, Zagreb, 2024); *Naravna vera* (Mednarodni grafični likovni center, Ljubljana, 2022–23); *Zaupanje & tveganje*, Pixelpoint (Nova Gorica, 2022); *Art for World Peace* (Knjižnica Hartley, Univerza v Southamptonu, 2022).

Posamezna dejanja (I.–IV.) iz cikla *Nit brez konca* je razstavila in izvedla v Domu omladine v Beogradu (2026), Plečnikovem avditoriju (2024), Gledališču Glej v Ljubljani (2023), galeriji Five Years v Londonu (2023) in Projektne prostoru DUM v Ljubljani (2021). Samostojno je razstavljala v Steklenem atriju v Ljubljani z delom *Vrt izgubljenih stvari* (2023) ter v sodelovanju s Sally Morfill v Intermission Museum of Art, Stand4 Gallery v New Yorku, z delom *Rules that order the reading of clouds* (2020). Leta 2023 je pri založbi Rostfrei Publishing izdala umetniško publikacijo kolažev in pesmi *Mythopoeias*.

Yasmín Martín Vodopivec

je kustosinja in muzejska svetovalka v Mednarodnem grafičnem likovnem centru (MGLC). V več kot petnajstletnem kuratorskem delovanju razvija eksperimentalne pristope, pri katerih so v ospredju zapostavljene, izvirne in družbeno-ekološke umetniške prakse. Zanimajo jo umetniške pozicije in razstavni formati, ki odpirajo prostor za dialog, premik perspektive ter razumevanje razlik kot vira novih povezav in pomenov. Ta pristop razvija v razstavnih projektih in širših kuratorskih ter institucionalnih kontekstih, med drugim v projektu *Švicarija: skupnost, umetnost in narava*, s katerim je začrtala programsko izhodišče in pot prenovljenega ustvarjalnega in rezidenčnega centra. MGLC je za projekt leta 2019 prejel nagrado živa za odprtost in pozornost do obiskovalcev. Leta 2017 je bila članica kuratorskega kolegija 32. grafičnega bienala Ljubljana, danes pa sodeluje pri kuratorski zasnovi njegove 37. izdaje.

David Tavčar

je industrijski oblikovalec z dolgoletnimi izkušnjami v tekstilni in modni industriji, ki samostojno deluje na področjih oblikovanja, marketinškega svetovanja, poučevanja in kuriranja. Tradicionalna visokokakovostna obrt je v izhodišču njegovega dela, povezuje pa jo s sodobnimi oblikovalskimi pristopi in raziskovanjem možnosti za prenos v množično proizvodnjo. Na področju vizualne umetnosti deluje kot oblikovalec razstav. Z razstavo *Spekter, 70 let zbirke UGM* (Umetnostna galerija Maribor, 2024–2026) je z izborom del in prostorsko postavitevjo inovativno in kritično odprl vprašanje muzejskih standardov.

Anja Delbello in Aljaž Vesel

sta ustanovitelja studia AA, katerega pristop je oblikovanje, ki je osnovano na vsebini in ima v mislih končnega uporabnika, bralca ali gledalca. Večinoma delujeta na področju kulture: za muzeje, galerije, gledališča, festivale, založnike in medije oblikujeta vizualne identitete, plakate, informacijske grafike, pozornost studia pa je v zadnjih letih usmerjena predvsem v oblikovanje publikacij in razstav. Sta redna sodelavca Mednarodnega grafičnega likovnega centra. Za svoje delo sta bila večkrat nagrajena tako doma kot v tujini, med drugim sta leta 2025 prejela grand prix na zagrebški mednarodni oblikovalski razstavi ZGRAF13.

Spremljevalni program

Performansi Ane Čavič

Četrtek, 22. 10. 2026, 17.00

Nit brez konca, I. dejanje:

Papirni zvitek

Četrtek, 12. 11. 2026, 17.00

Nit brez konca, VI. dejanje: Tapiserija

Četrtek, 21. 1. 2027, 17.00

Nit brez konca, VII. dejanje: Preproga

Vstopnina.

Shirin Salehi *Hum, hum, hum*.

Prvo razstavo bo predstavil Andrej Škufca, drugo nam bo uvodno predstavila Ana Čavič (v angleškem jeziku), svojo interpretacijo pa bo podala Radharani Pernarčič, ogled tretje razstave pa bo vodila Tisa Neža Herlec.

Vodeni ogled traja dve uri in je primeren tudi za družine. Vstop z vstopnico za razstavo.

Razstava od blizu

Vodstvo po razstavi *Nit brez konca* v družbi umetnice Ane Čavič:

torek, 3. 11. 2026, 17.00

Vodstvo bo potekalo v angleškem jeziku. Vstopnina.

Vodstvo v družbi kustosinje Yasmín Martín Vodopivec in oblikovalcev razstave Davida Tavčarja ter Anje Delbello in Aljaža Vesela (AA):

četrtek, 3. 12. 2026, 17.00

Ta veseli dan kulture (vstop prost)

torek, 2. 2. 2027, ob 17.00

(vstopnina)

Pripovedovalski trojček: Trije glasovi, tri pripovedi

Sobota, 7. 11. 2026, 11.00–13.00

Vodstvo poteka po razstavah, ki so na ogled v Gradu Tivoli in Švicariji. Prične se ob 11. uri v Švicariji na razstavi *Liminalne vode*, od koder se odpravimo v Grad Tivoli in si ob 11.45 ogledamo razstavo Ane Čavič *Nit brez konca* ter nato ob 12.30 razstavo

Cantastoria: Vizualni teater

Od novembra 2026 do januarja 2027

V večmesečnem procesu ustvarimo poetično refleksijo razstave, ki obsega pogovore na razstavi, kreativno delo s papirjem, gibalne sekvence in prenos v animirani film. Program izvajajo izkušene mentorice. Koncept in vodenje skupine: Lili Šturm, kustosinja pedagoginja Gibalne sekvence: Saša Lončar, koreografinja in pedagoginja Papirnate izrezanke, ustvarjanje in animacija: Janja Kosi, vizualna umetnica, ilustratorica in animatorica (animacija v sodelovanju z Društvom Slon)

Skupina je omejena na največ 10 odraslih, obvezne predhodne prijave s CV-jem in kratkim motivacijskim pismom do 3. novembra: lili.sturm@mglc-lj.si. Javna predstavitev ob zaključku razstave.

Za študente umetnosti

Vodstvo, razgovor in srečanje za študentke in študente:

Oddelka za likovno pedagogiko na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru (mentorica: Petra Varl),
petek, 16. 10. 2026

Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani (mentorica: dr. Petja Grafenauer),
petek, 23. 10. 2026

Programa Smeri B na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani (mentorica: Neja Tomšič),
četrtek, 12. 11. 2026

Oddelka za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (mentorica: dr. Beti Žerovc),
torek, 24. 11. 2026

Ustvarjalna delavnica Ples škarij: papirnate izrezanke

sobota, 12. 12. 2026, 10.00–13.00

Umetnik Henri Matisse je bil znan po tem, da je svoje kolaže »narisal s škarijami«. Navdušen »rezljač papirja« je bil pripovednik H. C. Andersen, ki je svoje slovite pravljice rad predstavil s papirnatimi izrezankami in jih tako predelal v vizualne strukture. Tudi Ana Čavič iz papirja ustvarja čudovite mitopoetične zgodbe, »svoje niti brez konca«.

Delavnica, ki jo vodi Katarina Marov, pokaže različne ustvarjalne načine pripovedovanja zgodb,

za katere bomo iskali navdih na razstavi in v čarobnem vzdušju prazničnega časa.

Primerno za ljubitelje umetnosti, starejše in družine. Vstop z vstopnico za razstavo.

Zažele najave: trgovina@mglc-lj.si.

Delavnico lahko po naročilu prilagodimo in izvedemo tudi za strokovne delavce na področju kulture, umetnosti in izobraževanja. Več informacij: lili.sturm@mglc-lj.si.

Za šolske in predšolske skupine: Nit brez konca

Osem galerijskih sob, osem dejanj. Razstava prikazuje različne načine pripovedovanja zgodb, od performansa do vizualne umetnosti. Umetničine zgodbe simbolično oživijo v obliki papirnatih izrezank, pahljače, stenske tapiserije, vezene preproge in pripovedovalskega kostuma.

Ogled razstave je s prilagoditvami primeren za vse starostne skupine.
45 min; 3,50 EUR

Ogled je mogoče dopolniti z obrazstavno delavnico, ki se poglobi v ustvarjalne tehnike in zgodbe razstave.
90 min; doplačilo 2,50 EUR.

Za družine Lov na zaklad: Rdeča nit

26. 10. 2026–8. 2. 2027

Interaktivna dogodivščina za družine poteka po razstavah v Gradu Tivoli in Švicariji.

Kako igrati? Na Info točki MGLC v Gradu Tivoli prevzamete navodila in naloge in s pomočjo namigov iščete skrite zaklade v Gradu Tivoli in Švicariji; sodelujoče na koncu čakajo privlačne nagrade. Vstop v igro z vstopnico za eno od razstav.

Dneva odprtih vrat

Četrtek, 3. 12. 2026, 10.00–18.00
Ta veseli dan kulture

Ponedeljek, 8. 2. 2027, 10.00–18.00
slovenski kulturni praznik

Brezplačni ogledi, vodstva in delavnice.

Razstava

Ana Čavić
NIT BREZ KONCA
15.10.2026–8.2.2027
Grad Tivoli

Producent:
Mednarodni grafični likovni center (MGLC)

Zanj:
Nevenka Šivavec
Kustosinja razstave:
Yasmín Martín Vodopivec

Oblikovanje razstave:
David Tavčar
Grafično oblikovanje:
Anja Delbello, Aljaž Vesel / AA

Video in zvočna produkcija:
Tomaž Šantl

Tehnična izvedba:
Andrej Črepinšek, Borut Wenzel,
Tajda Tomšič, Alen Đudarić

Tekstilna izvedba:
Nataša Recer (Studio Volà)

Oblikovanje svetlobe:
Janko Oven

Informacijska podpora:
Milan Jankovski

Koordinacija projekta:
Dijana Lukić

Produksijska podpora:
Tea Stepan, Tajda Tomšič

Izobraževalni in spremljevalni program:
Lili Šturm

Odnosi z javnostmi:
Sanja Kejžar Kladnik

Trženje in promocija:
Petra Klučar

Administracija:
Tjaša Pernek

Tehnična podpora:
Boštjan Vidmar (MGLC),
Franci Stanonik (SNG Opera in balet Ljubljana)

Razstavna publikacija

Ana Čavić
NIT BREZ KONCA
15.10.2026–8.2.2027
Grad Tivoli

Izdal in založil:
Mednarodni grafični likovni center (MGLC)

Zanj:
Nevenka Šivavec

Idejna zasnova publikacije:
Yasmín Martín Vodopivec

Avtorici besedil:
Ana Čavić (pesem, opisi dejanj),
Yasmín Martín Vodopivec

Uredili:
Yasmín Martín Vodopivec,
Vesna Česen Rošker, Dušan Dovč

Dokumentacija:
Karla Železnik

Prevod:
Maja Lovrenov

Lektura slovenskega jezika:
Postulat

Oblikovanje:
Anja Delbello in Aljaž Vesel / AA

Fotografije:
Jaka Babnik

Tisk:
Matformat

Naklada:
300 izvodov

Ljubljana, oktober 2026,
prva izdaja, prvi natis

© Mednarodni grafični likovni center

Razstava *Nit brez konca* je nastala
v sodelovanju s SNG Opera in balet Ljubljana.

S podporo: Antikvariat Manuel Sirotič,
Gledališče Glej in prizorišče Black Box Studio.

Mednarodni grafični likovni center
International Centre of Graphic Arts
Grad Tivoli • Pod turnom 3 • 1000 Ljubljana
Švicarija • Pod turnom 4 • 1000 Ljubljana
T +386 1 241 38 00 • info@mglc-lj.si
mglc.si • bienale.si

S podporo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Glej

MLADINA

Nit brez konca

DEJANJE
I-VIII